Dosarul nr. 5r-50/2023

**Hotărîre în numele Legii**
***în cauza contravențională***

09 noiembrie 2023 mun. Hîncești,

Judecătoria Hîncești, sediul Central,
Instanța în componența:
Președintele ședinței, judecător – Valentina Suruceanu,
Grefier – Alina Păsat,
*Cu participarea:*
Interpretului – Lidia Moraru,

a examinat în ***ședința de judecată publică*** cauza contravențională intentată la contestația lui Costrițchi Vsevolod cu privire la anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare,

C o n s t a t ă:

La data de 16.06.2023, în Judecătoria Hîncești, sediul Central a fost înregistrată contestația lui Costrițchi Vsevolod cu privire la anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare.

În argumentarea contestației contestatarul a indicat că, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatator nu a respectat art. 443 alin. (6) CC, procesul-verbal este semnat numai de un singur martor și nu de cel puțin 2 care să confirme fapta contravențională. Procesul-verbal nu conține probe materiale pertinente (înregistrări video, planșe, schițe, etc.) în sensul invocat de către agentul constatator, probe care ar permite încadrarea juridică a faptei imputate.

Cere, contestatarul anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare.

Conform fișei din data de 16.06.2023, dosarul a fost repartizat în mod automat-aleatoriu judecătorului Valentina Suruceanu.

***Procedura de citare a fost legal executată:***

Prezent în ședința de judecată contestatarul a susținut pe deplin motivele aduse în contestație și suplimentar a menționat că, el se deplasa regulamentar pe drum cînd pietonul de partea cealaltă a zebrei încerca să treacă drumul, astfel, nu a comis nici o contravenție. Citație nu a primit de la agentul constatator ca să se prezinte să facă explicații.

Agentul constatator Dodi Valeria citată legal despre locul, data și ora examinării cauzei în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă prin cererile din 28.07.2023 și 10.10.2023 anexat la f.d.17,21, a solicitat examinarea cauzei în lipsă.

***Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei instanța de judecată constată următoarele.***

În cadrul ședinței de judecată s-a stabilit că, la data de 10.05.2023 de către agentul constatator al IP Hîncești, Dodi Victoria a fost întocmit în privința lui Costrițchi Vsevolod procesul-verbal cu privire la contravenție nr.*****.

Potrivit învinuirii aduse în procesul-verbal cu privire la contravenție, ”la data de 26.04.2023, ora 10:10, pe str. Chișinăului 10 din or. Hîncești, Costrițchi Vsevolod aflîndu-se la volanul automobilului de model ”***** cu ***** nu a acordat prioritate pietonului care se deplasa pe trecerea de pietoni regulamentar”.

Acțiunile lui Costrițchi Vsevolod au fost încadrate în prevederile art. 238 alin. (3) Cod contravențional, neacordarea de prioritate legală pietonilor sau cicliștilor.

Prin decizia agentului constatator, Costrițchi Vsevolod a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) Cod contravențional, cu amendă în mărime de 24 unități convenționale – 1200 lei și 4 puncte de penalizare.

Conform art. 2 din Codul contravenţional, scopul legii contravenţionale constă în apărarea drepturilor şi libertăţilor legitime ale persoanei, apărarea proprietăţii, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluţionarea cauzelor contravenţionale, precum şi în prevenirea săvîrşirii de noi contravenţii.

Potrivit art. 5 din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională. Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise. Legea contravenţională nu urmăreşte cauzarea de suferinţe fizice sau lezarea demnităţii omului.

Conform art. 374 alin. (2), ($2^1$) și alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, avînd ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei. Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvîrşirea contravenţiei. Procesul contravențional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Pornind de la învinuirea adusă lui Costrițchi Vsevolod instanța stabilește că aceasta în ședința de judecată nu a fost dovedită, devreme ce procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul și în sensul art. 93 din Codul de procedură penală nu este un elemente de fapt care în cumul cu alte împrejurări importante poate fi apreciată ca probă și servește drept element pentru justa soluţionare a cauzei.

Or, conform art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Cît privește procesul-verbal din 26.04.2023, anexat la f.d.9, privind audierea în calitate de martor a lui Andriuță Mihai, instanța nu poate pune la baza hotărîrii declarațiile acestuia și nici să le dea vreo apreciere, devreme ce acesta nu a fost audiat în ședința de judecată cu respectarea regulilor de audiere a martorului în fața unei instanțe independente și oferirea posibilității tuturor participanților de a formula și adresa întrebări.

Or, nu se cunoaște modalitatea de obținere a acestor declarații cît și circumstanțele.

Totodată, instanța a citat legal martorul Andriuță Mihai fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la f.d.16, fiind citat repetat a refuzat să se prezinte în ședința de judecată fapt confirmat prin adeverința anexată la coletul returnat anexat la f.d.19.

Reieșind din dispoziția art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului, probele administrate în cursul urmăririi penale urmează a fi examinate pe viu, or, în cazul în care punerii declarațiilor martorilor la baza a unei hotărîri judecătorești fără audierea acestora constituie în sine o încălcare a garanţiilor unui proces echitabil prevăzute în articolul 6 § 1 al Convenţiei și aduce atingere securității raporturilor juridice.

Or, în acuzarea privată părților nu li se pot pune în sarcină egală probarea existenței sau inexistenței unui fapt, devreme ce acuzatul nu este obligat să probeze o faptă sau alta pornind de la faptul că părțile sunt egale.

Iar pasivitatea agentului constatator nu poate fi apreciată ca obligația instanței de a administra probe, or, *sarcina probei* ține de probarea aspectului factologic și nu de sarcina convingerii că vinovăția acuzatului este dovedită.

Astfel, din probele prezentate nu se dovedește vinovăția lui Costrițchi Vsevolod de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, și anume neacordarea de prioritate legală pietonilor, or, *agentul constatator nu a prezentat probe veridice care ar fi demonstrat vinovăția acestuia la comiterea contravenției încriminate.*

În practica aplicării articolului 6 § 2 din Convenție, Curtea Europeană a stabilit că părții acuzării îi revine sarcina de a proba dincolo de orice dubiu rezonabil vinovăția persoanei acuzate de săvârșirea infracțiunii (*a se vedea, de exemplu, Capeau v. Belgia, 13 ianuarie 2005, § 25, și Navalnyy și Ofitserov v. Rusia, § 105, 23 februarie 2016*).

Astfel, atunci când dovezile furnizate nu pot conduce la formarea unei convingeri ferme și concordante cu privire la vinovăția persoanei acuzate, instanța de judecată trebuie să aplice principiul *in dubio pro reo*, potrivit căruia orice dubiu profită făptuitorul.

Articolul 10 din Codul contravențional, indică că, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Fapta prejudiciabilă constituie temeiul real al răspunderii contravenționale și se manifestă sub două forme prin intenție sau din imprudență.

Intenția este o comportare activă prin care se încalcă o normă prohibitivă ce interzice o anumită activitate, iar imprudența constă din faptul că, persoana care săvîrșește fapta își dă seama și prevede urmările care vor surveni în urma acesteia, dar consideră că, în mod ușuratic vor putea fi evitate.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede și o sancționează și determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existența acestei fapte.

Chiar și procesul-verbal de constatare din 10 mai 2023, nu demonstrează vinovăția făptuitorului de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, devreme ce acesta este un act prin care a fost individualizată fapta contravențională.

În prezenta procedură instanța de judecată este investită cu dreptul de a verifica legalitatea deciziei agentului constatator, dar nu are obligația de a colecta probe prin substituirea agentului constatator în vederea administrării acestora.

Or, în sensul art. 24 alin. (4) din Codul de procedură penală, părţile în procesul penal îşi aleg poziţia, modul şi mijloacele de susţinere a ei de sine stătător, fiind independente de instanţă, de alte organe ori persoane. Instanţa de judecată acordă ajutor oricărei părţi, la solicitarea acesteia, în condiţiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Pentru motivele expuse supra, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite contestația cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.***** din 10 mai 2023 întocmit în privința lui Costrițchi Vsevolod pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, cît și decizia de sancționare și încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei faptei.

Odată, ce instanța a constatat lipsa faptei contravenționale în acțiunile lui Costrițchi Vsevolod și a dispus încetarea procesului nu se va expune asupra motivelor aduse în contestație.

În conformitate cu prevederile art. 395, 443, 448 alin. (1) din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestaţia depusă de Costrițchi Vsevolod.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenție nr.***** din 10 mai 2023 întocmit în privința lui Costrițchi Vsevolod pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (3) din Codul contravențional, cît și decizia de sancționare și încetarea procesului contravențional pe motivul lipsei faptei.

Hotărârea este cu drept de recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Chişinău, prin intermediul Judecătoriei Hînceşti, sediul Central de la data comunicării.

**Preşedintele ședinței,**
**judecător** Valentina Suruceanu